

QORTI CIVILI PRIM' AWLA

**ONOR. IMHALLEF
GEOFFREY VALENZIA**

Seduta tal-15 ta' Dicembru, 2003

Rikors Numru. 1615/1999/1

**Rikors ta' Emanuel Balzan u b'digriet tas-26 ta'
Jannar, 2000 gew inseriti fl-okkju Paul, Philip u
Joseph ahwa Balzan kif ukoll is-socjeta' Paul Balzan
& Co. Ltd. u r-Registratur tal-kumpaniji**

II-Qorti.

Preliminari

Rikors ta' Emanuel Balzan fejn ippremetta

Illi l-esponent huwa wiehed mill-azzjonisti tas-socjeta' Robin Properties Limited, numru ta' regiszrazzjoni C 3684 (dokument A);

Illi s-socjeta' ilha ma top era ghal dawn l-ahhar ghaxar snin;

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi l-esponent u hutu s-socji l-ohrajn kienu ser jaslu biex jillikwidaw is-socjeta' volontarjament izda baqghu ma waslux;

Illi l-assi tas-socjeta' huma dawk elenkti fl-annessa nota deskritta markata Dokument B;

Illi s-socjeta' tista' tigi xolta u stralcjata minhabba li n-negoju ilu sospiz bla waqfien ghal aktar minn tmax il-xahar kif provdut fl-artikolu 214 (2) (a) (l) ta' l-Att dwar il-kumpanija (Att XXV ta' l-1995);

Ghaldaqstant l-esponent jitlob bir-rispett li din l-Onorabbi Qorti joghgobha tordna x-xoljiment u l-istralc tas-socjeta' msemmija Robin Properties Ltd. u ghal dan il-ghan tagħti l-provvedimenti kollha necessarji u opportuni.

Rat ir-risposta ta' Paul, Philip u Joseph Balzan u l-kumpanija Paul Balzan & Co Ltd a fol. 27 fejn ippremettew:

Qabel xejn jirrilevaw li għandhom isiru d-debiti korrezzjonijiet fir-rikors promotorju, in difett ta' liema korrezzjonijiet ir-rikors promotorju huwa difettuz u rritwali.

Illi huma azzjonisti tal-kumpannija Robin Properties Limited u għaldaqstant jisottomettu umilment li għandhom interess fir-rikors odjern.

Illi huma jopponu ruhhom għat talba ta' Emanuel Balzan ghall-istralc tal-kumpanija premessa.

Illi l-artikolu 214 (2) (a) (l), b'differenza ta' l-artikolu 214 (b) ma jipponi l-ebda obbligu fuq il-Qorti li tordna l-istralc ta' kumpannija imma tagħti biss il-fakulta' li jittieħed tali provvediment jekk jirrizulta li tali provediment huwa gustifikat. L-esponenti jissottomettu umilment li c-cirkostanzi tal-kumpannija ma jagħtu l-ebda lok ghall-istralc mitlub.

Illi l-azzjonisti f'din il-kumpannija huma principalment l-ahwa kif jidher mill-istatut tal-kumpannija, kopja hawn

annessa. Il-funzjoni ta' din il-kumpanija, ghalhekk, bhal hafna kumpanniji ohra Maltin hi dik ta' "holding" peress li tigbor fi hdana l-immobibli, finalment propjeta' ta' l-ahwa. Illi ma huwiex korrett li jinghad li din il-kumpanija ilha wieqfa ghal aktar minn tnax il-xahar f'dan iz-zmien ingabru xi cnus u imghaxijiet kif ukoll billi il-kumpanija hi involuta f'kawza mal-Gvern fuq xi propjeta' immobibli tagħha. Hu veru li f'dan iz-zmien il-kumpanija ma għamlitx xi kuntratti partikolari izda dan hu principalment tort tar-rikorrent stess u dan kif ser jintwera tul is-smiegh tal-kawza. Tali waqfien huwa għalhekk temporanju u ma jimplikax waqfien definitiv tal-operazzjonijiet tal-kumpanija.

Illi kif ser jirrizulta tul is-smiegh ta' dan ir-rikors il-kumpanija tipposjedi diversi assi u hi vijabli.

Illi l-fatt li azzjonista minoritarju jixtieq johrog mill-kumpanija ma tagħtix per se lok ghall-istralc tal-kumpanija u li se mai għandu jitlob rimedju sostanzjalment differenti minn dak pretiz minnu.

Jirrilevaw inoltre li ghalkemm ir-rikorrent wera li xtaq jaqsam l-assi sabiex jiehu sehemu, u li ghalkemm kien qed isiru diskussionijiet f'dan is-sens ir-rikorrent qatt ma intima li kien ser jitlob l-istralc tal-kumpanija u in vista ta' dan l-esponenti jissottomettu umilment li ma għandhom ibatu l-ebda spejjez in konnessjoni ma dawn il-proceduri.

Illi għaldaqstant, għar-ragunijiet hawn fuq brevement premessi u għal dawk ir-ragunijiet li u sottomissionijiet li l-esponenti jirriservaw li jressqu tul is-smiegh ta' dan ir-rikors l-esponenti jissottomettu bir-rispett li din l-Onorabbli Qorti għandha tichad it-talbiet rikorrenti bl-ispejjez kontra tieghu.

Rat id-digriet tas-26 ta' Jannar, 2000 a fol. 30 fejn giet ordnata korrezzjoni fl-okklu fis-sens li għandhom jiġu nseriti l-ismijiet tal-intimati u ciee' 'Paul, Philip u Joseph ahwa Balzan kif ukoll is-socjeta' Paul Bazan & Co. Ltd u r-Registratur tal-Kumpaniji'.

Rat l-atti kollha tar-rikors;

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat li ma gew prezenati ebda noti.

TALBA.

Ir-rikorrent qed jitlob li I-Qorti tordna l-istralc tas-socjeta' Robin Properties Limited. Huwa qed jaghmel din it-talba fil-kwalita' tieghu ta' azzjonist tal-imsemmija socjeta' u ai termini tal-Artikolu 214 (2) (a) (i) tal-Att Dwar il-Kumpaniji stante li jsostni li n-negozju tal-kumpanija ilu sospiz bla waqfien ghal aktar minn tnax il-xahar kif provdut fl-Artikolu appena citat. Irid jinghad li dan I-Artikolu gie emendat wara li r-rikorrent intavola r-rikors odjern. L-artikou 214(2) (a)(i) illum jistabbilixxi s-segwenti:-

*“Barra mill-mod ta’ xoljiment imsemmija fis-subartikolu 1 (xoljiment volontarju)- kliem mizjuda mill-Qorti
(a) kumpanija tista’ xxolji u tkun stralcjata mill-qorti fic-cirkostanzi li gejjin:-
(i) jekk in-negozju tal-kumpanija ikun sospiz ghal perjodu bla waqfien ta’ **erbgha u ghoxrin xahar**”.*

Din I-emenda giet fis-sehh din is-sena izda fil-fehma tal-Qorti din m’ghandha l-ebda rilevanza fil-konfront tal-azzjoni attrici stante li r-rikorrent qed jallega li s-socjeta' in kwistjoni ilha ma tinnegozja ghal dawn l-ahhar ghaxar snin.

KONTESTAZZJONI

Ir-rikorrent irid għalhekk jipprova li n-negozju tal-kumpanija gie sospiz għal perjodu bla waqfien ta’ sentejn. Fir-rikors promotur ir-rikorrent isostni li n-negozju tal-kumpanija ilu sospiz għal perjodu ta’ ghaxar snin u jghid li hu u hutu li huma s-socji l-ohra tal-kumpanija flimkien mas-socjeta' Paul Balzan & Co. Ltd kienu ser jaslu biex jillikwidaw is-socjeta' volontarjament izda ma waslux u huwa annetta elenku tal-assi tas-socjeta' (a fol. 17).

Fl-affidavit esebit a fol. 39 tal-process ir-rikorrent jghid li s-socjeta' Robin Properties Limited kienet tinnegozja fix-xiri u bejgh ta' bini u kienet tagħmel ukoll xi kostruzzjoni. Huwa jghid li kemm ilu azzjonista qatt ma thallas dividends u li l-profitti mix-xogħijiet kien jamministrat hom huh Paul Balzan u kienu jidħlu fil-kontijiet bankarji tal-kumpanija. Mill-profitti l-kumpanija kienet tixtri propjetajiet ohrajn u fejn tista' tispekkola u tbiegh. Ir-rikorrent jispjega li l-kumpanija ilha zmien ma tinnegozja jew tkun attiva u li huwa m'ghadux f'relazzjonijiet tajbin ma hutu l-ohrajn u li ilu ma jingħata rendikont tal-kumpanija għal hafna snin. Dejjem skond ir-rikorrent il-Bord tad-Diretturi ilu ma jiltaqa' zmien twil u l-kumpanija m'ghadhiex tiffunzjona. Ir-rikorrent jispjega li huwa ma jixtieqx li l-kumpanija tibqa' f'dan l-istat u għalhekk qed jitlob il-likwidazzjoni tagħha sabiex il-propjeta' u l-assi kollha jigu divizi bejn l-azzjonisti kollha skond l-ishma rispettivi tagħhom. Ir-rikorrent isostni wkoll li kien gie redatt pjan ta' divizjoni izda dan qatt ma gie ffirmat minn hutu.

KONSIDERAZZJONI JIET

Illi mid-dokumenti esebiti a fol. 250 et seq. tal-process, u precizament mill-audited accounts tal-kumpanija għass-snin 1999 u 2000 jirriżulta li l-kumpanija hija vijabqli, li hija tipposjedi assi immobqli u li hija rceviet cnus u imghaxijiet għal dawn is-snин. Jirrizulta wkoll li l-audited accounts gew debitament approvati mill-Bord tad-Diretturi (mid-dokument esebit a fol. 266 jidher li l-accounts tas-sena 2000 gew approvati f'laqgha tal-Bord tad-Diretturi tad-29 ta' Settembru, 2001) u gew debitament sottomessi lir-Registratur tal-Kumpaniji.

Il-Qorti trid tiddetermina x'jamonta għal sospensjoni jew waqfien min-negozju ai termini tal-Artikolu 214(2)(a)(i) hawn fuq citat. Dan l-Artikolu ittieħed mill-Insolvency Act 1986 (Section 12(1)(d)) Ingliza u għalhekk ikun opportun li wieħed jirreferi ghall-interpreazzjoni li taw l-awturi u l-Qrati Inglizi fir-rigward.

L-awtur Ingliz Palmer (Palmer's Company Law Sweet and Maxwell 25th edition) in kwantu jirrigwarda 'failure to

commence business or suspension of business' jghid hekk;-

"The court's jurisdiction is discretionary and the fact that the petitioner can establish this ground does not give him an automatic right to an order (re. Metropolitan Railway Warehousing Co. Ltd 1887.36.LJCh 827). The court has refused to make an order where there are good reasons for the delay and where the great majority of members desire that the company shall continue. An order may however be made in appropriate circumstances against the majority's wishes.

Where the business has merely been suspended the court must be satisfied of an abandonment or inability to carry on. In ascertaining such intention the court will have regard to the opinion and wishes of the majority of shareholders whose names appear on the register. Merely abandoning one of several objects is insufficient (re. Norwegian Titanic Iron Co. (1866) 35 Beav.223)".

Mid-dicitura tal-Artikolu 214 u minn dak li qal l-awtur Palmer appena citat jidher li l-Qorti għandha diskrezzjoni ampja sabiex tevalwa bir-reqqa c-cirkostanzi u l-fatti li jingabu quddiemha sabiex tiddeciedi jekk kienx hemm sospensjoni jew waqfien tan-negozju u jekk tali sospensjoni timmeritax li l-kumpanija tigi likwidata. Anki jekk jigi ppruvat li kien hemm sospensjoni jew waqfien il-qorti xorta wahda tista' tidddeciedi li ma tordnax l-istralc u dana peress li l-ligi tal-kumpaniji fejn jidħlu *private companies* thallika f'idejn l-azzjonisti li jirregolaw it-tmexxija tal-kumpanija. Fil-kaz odjern jidher li huwa biss ir-rikorrent li jixtieq li l-kumpanija tigi likwidata. Il-maggoranza tal-azzjonisti fil-fatt iridu li l-kumpanija tibqa' fis-sehh. Fil-fehma tal-Qorti r-rikorrent ma rnexxilux jipprova li fil-fatt kien hemm sospensjoni jew waqfien tan-negozju kif tirrikjedi l-ligi.

Jekk wieħed jezamina l'-*Objects*' hekk kif riportati fil-Memorandum and Articles tal-kumpanija (a fol. 321) isib li l-ewwel zewg *objects* tagħha huma s-segwenti:-

(a) “*To purchase, take on lease, exchange or otherwise acquire any property, movable or immovable, concessions, licences, rights or privileges which the Company considers necessary for the purpose of its business or any of them and to build, construct, maintain, alter, equip any building and roads or carry out any other works whatsoever necessary or convenient for the purpose of the Company’s businesses or any of them.*

(b) *To hold such land and buildings either prior or subsequent to their development and use of same, directly or indirectly by way of lease, emphytheusis, concessions, licence agreement and by any other title valid at law to the benefit of the Company”.*

Kif diga gie’ spjegat aktar il-fuq *I-audited accounts* tal-kumpanija, kif ukoll ir-ricerki rigwardanti *I-propjeta’* tal-kumpanija (a fol. 69 et seq.) jindikaw inekwivokabilment li *I-kumpanija* għadha tipposjedi *propjeta’ immobblu* u li għalhekk qed tagixxi skond it-tieni object appena citat. Il-fatt li hija ma nneħoż jidher fi *propjeta’ f’dawn I-ahhar snin* ma jimplikax li hija ssospendiet jew waqfet in-negożju stante li kif gie stabbilit mil-Qrati Inglizi, il-fatt li wieħed mill-objects tal-kumpanija jigi sospiz m’huwiex sufficjenti sabiex jitqies li *I-kumpanija* għandha tigi likwidata. Inoltre, kif diga’ spjegat aktar il-fuq, *mill-audited accounts* jirrizulta li fis-snин 1999 u 2000 il-kumpanija rceviet cnus u imghaxijiet u dan jindika li hi operat skond *I-objects* stabbiliti fl-istatut li permezz tiegħu giet imwaqqfa.

Konkluzzjoni

Il-Qorti għalhekk jidrilha li ma giex pruvat li kien hemm sospensijni jew waqfien min-negożju fil-parametri ta’ dak rikjest mill-ligi u għalhekk it-talba tar-rikorrent ghall-istralc qeda tigi michuda.

DECIZJONI

Għal dawn il-motivi
il-Qorti tiddeciedi
billi tichad it-talba tar-rikorrent

Kopja Informali ta' Sentenza

bl-ispejjez kontra tieghu.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----